

Gemtuzumab ozogamycyny (Mylotarg®)

Gemtuzumab ozogamycyny (Mylotarg®) to lek przeciwnowotworowy. Jest stosowany w leczeniu ostrej białaczki szpikowej (AML).

Czym jest gemtuzumab ozogamycyny (Mylotarg®)?

Gemtuzumab ozogamycyny występuje też pod nazwą Mylotarg®. Gemtuzumab ozogamycyny jest stosowany w leczeniu ostrej białaczki szpikowej.

Gemtuzumab ozogamycyny składa się z dwóch elementów:

- gemtuzumabu, który jest rodzajem leku do terapii celowanej zwanego przeciwciałem monoklonalnym,
- ozogamycyny, która jest lekiem chemioterapeutycznym.

W niniejszej broszurze używamy terminu „gemtuzumab” na określenie gemtuzumabu ozogamycyny.

Gemtuzumab atakuje białko oznaczone jako CD33. Białko CD33 znajduje się na powierzchni niektórych komórek białaczkowych i niektórych rodzajów rozwijających się krwinek białych. Gemtuzumab przyczepia się do białka CD33. Uwalnia następnie ozogamycynę do komórek białaczkowych, która uszkadza i niszczy je.

Najlepiej jest zapoznać się z tymi informacjami wraz z naszymi ogólnymi informacjami na temat leków stosowanych w terapii celowanej, chemioterapii i rodzaju nowotworu, na który pacjent choruje.

Zespół onkologiczny objaśni leczenie przy użyciu tego leku oraz związane z nim możliwe skutki uboczne, zanim pacjent wyrazi zgode na jego zastosowanie.

Więcej informacji na temat leczenia

Niniejsze informacje są aktualne w momencie ich publikacji. Niekiedy jednak między kolejnymi redakcjami niniejszej broszury wiedza na temat opisanego tutaj leczenia lub jego skutków ubocznych może ulec zmianie.

W razie potrzeby uzyskania dodatkowych informacji na temat opisanego tu leczenia można porozmawiać z zespołem onkologicznym. Można też wejść na stronę [internetową elektronicznego kompendium leków \(electronic Medicines Compendium, eMC\)](#), w której znajdują się ulotki informacyjne dla pacjentów na temat poszczególnych leków.

W jaki sposób podaje się gemtuzumab

Zazwyczaj gemtuzumab podaje się podczas pobytu w szpitalu. Czasami lek ten można podawać w trybie ambulatoryjnym.

Zazwyczaj pacjent otrzymuje gemtuzumab z innymi lekami chemioterapeutycznymi. Można go podawać w połączeniu z lekami chemioterapeutycznymi – [daunorubicyną i cytarabiną](#).

Mamy oddzielne materiały informacyjne na temat [gemtuzumabu przyjmowanego z daunorubicyną i cytarabiną](#).

Podczas leczenia pacjent spotka się z osobą z zespołu onkologicznego, np.

- lekarzem zajmującym się nowotworami krwi (hematologiem),
- pielęgniarką specjalistą,
- specjalistą farmaceutą.

W niniejszej broszurze osoby te nazywamy odpowiednio: lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą.

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta omawia z pacjentem plan leczenia. Wyjaśnia, kiedy pacjent otrzyma gemtuzumab i leki chemioterapeutyczne. Powie również, ile sesjom pacjent zostanie poddany. Może również przekazać pacjentowi plan leczenia do zachowania.

Podczas leczenia wykonuje się regularne badania krwi. Robi się to, aby sprawdzić, czy leczenie jest dla pacjenta bezpieczne.

Przed rozpoczęciem leczenia pacjent spotyka się z lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą. Rozmowy te dotyczą wyników badań krwi oraz samopoczucia pacjenta. Jeśli wyniki badania krwi są prawidłowe, zespół apteczny przygotowuje lek do terapii celowanej.

Gemtuzumab podaje się pacjentowi w formie kroplówki (wlewu dożylnego). Kroplówkę zazwyczaj podaje się za pomocą specjalnej pompy. Podanie gemtuzumabu w ten sposób trwa zazwyczaj 2 godziny.

Kroplówkę podaje się zazwyczaj na jeden z następujących sposobów:

- [kaniula](#) – krótka, cienka rurka wprowadzona do żyły w ramieniu lub dłoni,
- [cewnik centralny](#) – cienka rurka wprowadzona podskórnio do żyły w klatce piersiowej,
- [cewnik centralny wprowadzony obwodowo](#) – cienka rurka wprowadzona do żyły w ramieniu, a stamtąd do żyły w klatce piersiowej,
- [wszczepialny port \(port naczyniowy\)](#) – dysk umieszczony pod skórą w klatce piersiowej lub ramieniu i prowadzący do żyły w klatce piersiowej.

Skutki uboczne

Opisujemy tutaj najczęściej występujące skutki uboczne leczenia. Przedstawiamy również niektóre z rzadziej pojawiających się skutków ubocznych.

U jednego pacjenta mogą wystąpić niektóre z opisanych tu skutków ubocznych, jednak mało prawdopodobne jest, że wystąpią u niego one wszystkie. Pacjent może doświadczyć pewnych skutków ubocznych, również tych rzadziej występujących, których tu nie wymieniono.

Inne rodzaje leczenia nowotworu mogą wywołać inne skutki uboczne. Jeżeli pacjent jest również poddawany innemu leczeniu onkologicznemu, mogą u niego wystąpić inne skutki uboczne.

O zaobserwowanych skutkach ubocznych należy zawsze poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Mogą oni:

- przepisać leki, które pomogą ograniczyć niektóre ze skutków ubocznych,
- udzielić informacji na temat łagodzenia skutków ubocznych.

Ważne jest, aby przyjmować leki ściśle według zaleceń. Dzięki temu jest bardziej prawdopodobne, że będą one skuteczne.

Poważne i zagrażające życiu skutki uboczne

Niektóre metody leczenia nowotworów mogą wywoływać poważne skutki uboczne. Czasami mogą one stanowić zagrożenie dla życia. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta może wyjaśnić ryzyko wystąpienia takich skutków ubocznych u danego pacjenta.

Kontakt ze szpitalem

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta przekaze pacjentowi całodobowe numery do szpitala. Jeśli pacjent poczuje się źle lub będzie potrzebować porady, może zadzwonić pod podane numery o dowolnej porze dnia lub nocy. Należy zapisać te numery w telefonie lub trzymać je w bezpiecznym miejscu.

Skutki uboczne występujące podczas leczenia

Niektóre osoby mogą doświadczać skutków ubocznych w trakcie opisanego tutaj leczenia lub krótko po jego zakończeniu.

Reakcja alergiczna

U niektórych osób podczas leczenia występuje reakcja alergiczna. Przed rozpoczęciem leczenia pacjent otrzymuje leki, które zapobiegają reakcji alergicznej lub ją ograniczają.

Niektóre z możliwych objawów reakcji alergicznej to:

- uczucie gorąca lub rozpalenie widoczne na twarzy,
- dreszcze,
- świąd,
- wysypka na skórze,
- zawroty głowy lub nudności,
- ból głowy,
- uczucie duszności lub świszczący oddech,
- obrzęk twarzy lub ust,
- ból pleców, brzucha lub w klatce piersiowej.

W trakcie leczenia pielęgniarka kontroluje stan pacjenta pod kątem ewentualnych oznak reakcji alergicznej. Jeśli pacjent poczuje się źle lub wystąpi u niego którykolwiek z powyższych objawów, powinien on niezwłocznie poinformować o tym pielęgniarkę. W przypadku wystąpienia reakcji alergicznej personel medyczny może szybko wdrożyć odpowiednie leczenie.

Czasami reakcja występuje kilka godzin po zabiegu. W razie wystąpienia powyższych objawów lub złego samopoczucia po przyjeździe do domu należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod podany całodobowy numer telefonu.

W przypadku nagłego wystąpienia opuchlizny lub trudności z oddychaniem należy zadzwonić pod numer alarmowy 999.

Zmiany ciśnienia krwi

Gemtuzumab może mieć wpływ na ciśnienie krwi w trakcie i po zakończeniu podawania kroplówki. W tym czasie sprawdzane jest ciśnienie krwi.

Pacjenci poddawani opisanej tutaj terapii mogą mieć wyższe lub niższe niż zwykle ciśnienie tętnicze. Bóle i zawroty głowy należy zgłaszać pielęgniarce lub lekarzowi. Mogą to być objawy zmian ciśnienia tętniczego.

Bardzo częste skutki uboczne

Te skutki uboczne występują u 10 lub więcej osób na 100 (10% lub więcej), u których zastosowano to leczenie.

Ryzyko infekcji

Opisane tutaj leczenie może zmniejszyć liczbę krwinek białych. Krwinki te zwalczają infekcje. Jeśli liczba krwinek białych jest niska, zwiększa się podatność na [infekcje](#). Niski poziom krwinek białych to tzw. neutropenia.

Gdy poziom krwinek białych jest niski, infekcja może okazać się bardzo poważna. W przypadku wystąpienia infekcji należy jak najszybciej przystąpić do jej leczenia. W razie wystąpienia u pacjenta któregokolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu:

- temperatura powyżej 37,5°C,
- temperatura poniżej 36°C,
- złe samopoczucie, nawet przy prawidłowej temperaturze ciała,
- objawy infekcji.

Objawy infekcji to między innymi:

- dreszcze i drżenie,
- ból gardła,
- kaszel,
- duszność,
- biegunka,
- konieczność częstego oddawania moczu lub dyskomfort w trakcie oddawania moczu.

Ważne jest, aby postępować zgodnie z wszelkimi zaleceniami zespołu onkologicznego.

Poziom krwinek białych zazwyczaj wraca do normy przed kolejnym podaniem leku. Przed kontynuacją chemioterapii pacjent zostaje poddany badaniu krwi. Jeśli poziom krwinek białych jest niski, lekarz może nieznacznie opóźnić podanie leków do czasu podwyższenia się poziomu tych krwinek.

Sinienie i krwawienie

Opisane tutaj leczenie może prowadzić do zmniejszenia liczby płytek krwi. Płytki krwi to komórki, które biorą udział w krzepnięciu krwi.

Jeśli liczba płytek krwi jest niska, łatwiej mogą pojawiać się siniaki lub krwawienie. U pacjenta mogą wystąpić:

- krwawienie z nosa,
- krwawienie z dziąseł,
- obfite miesiączkowanie,
- krew w moczu lub stolcu,
- drobne czerwone, brązowe lub fioletowe plamki, które mogą wyglądać jak wysypka – może to być trudne do stwierdzenia u osób o czarnym lub brązowym kolorze skóry.

W razie wystąpienia siniaków lub krwawienia z niewyjaśnionej przyczyny należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod podany numer całodobowy. Może być konieczne podanie kroplówki w celu dostarczenia pacjentowi dodatkowych płytek krwi. Nazywa się to transfuzją płytek krwi.

Anemia (niski poziom krwinek czerwonych)

Opisane tutaj leczenie może zmniejszyć liczbę krwinek czerwonych. Krwinki czerwone transportują tlen po całym organizmie. Jeżeli liczba krwinek czerwonych jest niska, nazywa się to niedokrwistością (anemią). Pacjent może doświadczać:

- wyraźnego spadku energii,
- duszności,
- zawrotów głowy.

W razie wystąpienia wyżej wymienionych objawów należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu. Pacjent może wymagać leczenia anemii. W razie znacznej anemii może zaistnieć potrzeba podania pacjentowi kroplówki uzupełniającej poziom krwinek czerwonych. Nazywa się to transfuzją krwi.

Wpływ na wątrobę

Opisane tu leczenie może wpłynąć na funkcjonowanie wątroby. Krew pacjenta jest regularnie poddawana badaniom w celu kontrolowania pracy tego organu. Czasami zmiany dotyczące wątroby mogą być poważne. Należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu, w razie wystąpienia któregośkolwiek z niżej wymienionych objawów:

- zażółcenie skóry lub oczu,
- duża senność,
- ciemny mocz,
- niewyjaśnione sinienie lub krwawienie,
- ból z prawej strony brzucha,
- przyrost masy ciała,
- opuchlizna twarzy, kostek lub nóg.

Nudności

Pielęgniarki będą regularnie podawać pacjentowi leki przeciwwymiotne. Pomoże to zapobiegać nudnościom lub kontrolować je w czasie leczenia w szpitalu. Jeśli pacjent ma nudności lub wymiotuje, powinien natychmiast poinformować o tym pielęgniarkę lub lekarza. Mogą oni zmienić lek przeciwwymiotny. Mogą też zmienić sposób jego podawania, tak żeby działał lepiej na pacjenta.

Jeżeli pacjent jest w domu, powinien jak najszybciej skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu.

Ból jamy ustnej i gardła

Przyjmowanie opisanego tutaj leku może wywoływać ból jamy ustnej i gardła. U pacjenta może również wystąpić owrzodzenie jamy ustnej. Może to spowodować zwiększoną podatność na infekcje jamy ustnej lub gardła. Zęby lub protezy należy myć miękką szczoteczką rano i wieczorem oraz po posiłkach.

Należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu, w następujących sytuacjach:

- ból w jamie ustnej lub gardle ogranicza przyjmowaną ilość jedzenia lub płynów,
- w jamie ustnej, na języku lub ustach pojawiły się pęcherze, owrzodzenia lub białe plamy.

Personel szpitala może doradzić, przekazać płyn do płukania jamy ustnej lub leki, które pomogą zmniejszyć ból lub wyleczyć ewentualną infekcję. Należy stosować się do otrzymanych wskazówek i:

- pić dużą ilość płynów,
- unikać alkoholu i tytoniu,
- unikać pokarmów, które mogą podrażnić jamę ustną i gardło.

Brak apetytu

Opisane tutaj leczenie może mieć wpływ na apetyt. Nie należy martwić się w przypadku utraty apetytu trwającej jeden lub dwa dni. Jeśli jednak apetyt nie wróci po kilku dniach lub pacjent chudnie, należy powiedzieć o tym lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceutce. Personel szpitala może udzielić porad w tym zakresie. Może także zalecić pacjentowi przyjmowanie suplementów diety lub napojów albo zasugerować zmianę diety lub zwyczajów żywieniowych.

Biegunka

Przyjmowanie opisanego tutaj leku może wywoływać [biegunkę](#). Biegunka oznacza wydalanie większej niż zwykle ilości stolca (kału) lub oddawanie stolców wodnistych albo luźnych. Można odczuwać również skurcze żołądka. Jeśli pacjent ma stomię, może ona być bardziej aktywna niż zwykle.

Jeżeli pacjent oddaje luźne stolce 3 lub więcej razy na dzień i nie jest to dla niego typowe, powinien jak najszybciej skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu. Należy postępować według otrzymanych zaleceń dotyczących:

- przyjmowania leków przeciwbiegunkowych,
- picia dostatecznej ilości płynów w celu nawodnienia organizmu oraz uzupełnienia soli i minerałów,
- zmian w diecie, które mogą być pomocne.

Lekarz może również poprosić pacjenta o próbkę kału do zbadania w kierunku infekcji.

Zaparcia

Opisane tutaj leczenie może wywoływać [zaparcia](#). Zaparcie oznacza niemożność oddawania stolca tak często, jak zwykle. Czynność ta może być trudna lub bolesna. Oto kilka rad, które mogą pomóc:

- Należy pić co najmniej 2 litry (3½ pinty) płynów dziennie.
- [Należy spożywać produkty spożywcze zawierające duże ilości błonnika](#), takie jak owoce, warzywa i chleb pełnoziarnisty.
- Należy regularnie wykonywać niezbyt forsowne ćwiczenia fizyczne, takie jak krótkie spacer.

W przypadku wystąpienia zaparcia należy skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu w celu uzyskania porady. Personel szpitala może podać środki przeczyszczające, które złagodzą dolegliwości.

Jeśli pacjent nie oddał stolca od ponad dwóch dni i wymiotuje, należy natychmiast zadzwonić pod podany numer całodobowy.

Uczucie zmęczenia (znużenie)

Opisane tutaj leczenie może powodować [uczucie dużego zmęczenia](#), więc pacjent musi dużo odpoczywać. Przez kilka miesięcy po zakończeniu leczenia pacjent może łatwo się męczyć. Niezbyt forsowne ćwiczenia, na przykład krótki spacer, mogą pomóc złagodzić uczucie zmęczenia. Uczucie zmęczenia będzie powoli ustępować.

W razie odczuwania senności nie należy prowadzić pojazdów ani obsługiwać maszyn.

Bóle głowy

Opisane tutaj leczenie może wywoływać bóle głowy. Jeżeli pacjent odczuwa bóle głowy, powinien zawsze poinformować o tym lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Może od nich uzyskać porady na temat środków przeciwbólowych, które mogą pomóc. Należy ich powiadomić, jeśli ból głowy nie ustępuje lub nasila się.

Zmiany skórne

Opisane tutaj leczenie może wpływać na skórę. Skóra może wydawać się sucha. Leczenie może spowodować swędzącą wysypkę. O wszelkich [zmianach skórnych](#) należy zawsze poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Udzielią oni porady lub przepiszą odpowiednie kremy lub leki.

Jeśli skóra pacjenta staje się wysuszona, powinien on spróbować codziennie używać preparatów oczyszczających bez zawartości mydła oraz nieperfumowanego kremu nawilżającego.

Podwyższony poziom cukru we krwi

Opisane tutaj leczenie może podnosić poziom cukru we krwi i zwiększać ryzyko cukrzycy. Krew pacjenta jest regularnie poddawana badaniom w celu kontrolowania pracy tego organu.

Objawy podwyższonego poziomu cukru we krwi to:

- pragnienie,
- potrzeba oddawania moczu częściej niż zwykle,
- uczucie większego niż zwykle zmęczenia.

Należy zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregokolwiek z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

Jeśli pacjent ma już [cukrzycę](#), poziom cukru w jego krwi może być wyższy niż zazwyczaj. Żeby sobie z tym poradzić, może potrzebować porady i wsparcia swojego lekarza pierwszego kontaktu lub zespołu diabetologicznego.

Gromadzenie się płynów

Opisane tutaj leczenie może powodować zbieranie się płynów w organizmie. Ten stan ustępuje powoli po zakończeniu leczenia. Należy skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu w następujących sytuacjach:

- przybranie na wadze,
- opuchlizna twarzy, nóg lub kostek.

Pracownicy szpitala mogą doradzić lub zastosować odpowiednie leczenie.

Wpływ na funkcjonowanie serca

Leczenie opisanym tutaj lekiem może mieć wpływ na serce. Pacjenta można poddać [badaniom](#) w celu sprawdzenia funkcjonowania serca. Można je wykonać przed leczeniem, w jego trakcie i po nim.

Jeśli leczenie powoduje [problemy](#) z [sercem](#), lekarz może zmienić stosowany rodzaj terapii.

Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregośkolwiek z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

- duszność,
- zawroty głowy,
- zmiany rytmu serca (palpitacje),
- opuchnięte stopy i kostki.

Objawy te mogą być także wynikiem innych chorób, ale ważne jest, aby zgłosić się na badanie do lekarza. Należy zadzwonić pod numer alarmowy 999 w razie doświadczenia którekolwiek z poniższych objawów:

- ból, uczucie ciężkości lub ucisku w klatce piersiowej,
- trudności z oddychaniem.

Wpływ na płuca

Opisane tutaj leczenie może powodować zmiany w płucach. Należy zgłosić lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie wymienione poniżej objawy:

- kaszel, który nie ustępuje,
- świszczący oddech,
- duszność.

Jeśli wcześniej istniejące problemy z oddychaniem nasiliły się, również należy poinformować o tym lekarza. Może zaistnieć konieczność przeprowadzenia badań w celu sprawdzenia funkcjonowania płuc.

Ból brzucha

Pacjent może odczuwać ból w okolicy brzucha albo uskarżać się na niestrawność. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą udzielić porady w tym zakresie lub zastosować leczenie. Pacjent powinien natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu, jeżeli występujące u niego objawy nie mijają lub nasilają się.

Inne skutki uboczne

Powyższe skutki uboczne występują u mniej niż 10 na 100 osób (mniej niż 10%) w czasie leczenia. Niektóre z nich są znacznie rzadsze, ale nadal warto o nich wiedzieć. Rzadkie skutki uboczne występują u mniej niż 1 na 1000 osób (mniej niż 0,1%).

Zespół rozpadu guza nowotworowego (TLS)

U niektórych pacjentów w czasie leczenia może pojawić się schorzenie nazywane zespołem rozpadu guza nowotworowego (TLS). Jeżeli w wyniku leczenia znaczna liczba komórek białaczkowych obumiera i ulega rozpadowi, do krwi może przedostać się wiele produktów ubocznych. Mogą mieć one wpływ na funkcjonowanie nerek. Mogą również powodować problemy z rytmem serca.

Większe ryzyko TLS występuje, gdy przed rozpoczęciem leczenia liczba krwinek białych jest bardzo wysoka. Przed rozpoczęciem leczenia lekarz może zmniejszyć liczbę krwinek białych:

- podając pacjentowi lek o nazwie [hydroksykarbamid](#),
- stosując leczenie zwane [leukaferezą](#).

Krew pacjenta będzie regularnie poddawana badaniom w celu kontroli pod kątem TLS. Jeżeli u pacjenta występuje ryzyko TLS, może on przyjmować:

- dodatkową ilość płynów za pomocą kroplówki,
- leki takie jak [rasburykaza](#) w postaci kroplówki lub allopurynol w postaci tabletek.

Pomóc może także picie co najmniej 2 litrów (3½ pinty) płynów dziennie.

Inne ważne informacje

Ryzyko wystąpienia zakrzepu

Nowotwór i niektóre leki przeciwnowotworowe mogą zwiększać ryzyko wystąpienia [zakrzepu](#).

Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregokolwiek z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

- pulsujący ból lub opuchlizna nóg albo rąk,
- miejscowe zaczerwienienie skóry – u osób o czarnej lub brązowej skórze może to być trudniejsze do stwierdzenia, ale skóra może stać się ciemniejsza,
- nagły atak duszności lub kaszlu.

Należy zadzwonić pod numer alarmowy 999 w razie doświadczenia którekolwiek z poniższych objawów:

- ból w klatce piersiowej,
- trudności z oddychaniem.

Zakrzepy są groźne, jednak lekarz może przepisać tzw. antykoagulanty. Leki te rozrzedzają krew. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą przekazać pacjentowi więcej informacji na temat zapobiegania zakrzepom i ich leczenia.

Inne leki

Niektóre leki mogą wpływać na działanie opisanej tutaj terapii lub być dla pacjenta szkodliwe w trakcie jej stosowania. Należy zawsze powiedzieć lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie o wszystkich substancjach, które pacjent przyjmuje lub planuje przyjmować, w tym:

- lekach przepisanych przez lekarza,
- lekach zakupionych w sklepie, aptece lub online,
- witaminach lub suplementach,
- [lekach ziołowych, terapiach uzupełniających lub homeopatycznych](#),
- narkotykach rekreacyjnych, takich jak marihuana.

Szczepienia

Lekarze zazwyczaj zalecają, aby osoby cierpiące na nowotwór zaszczepiły się przeciwko grypie i [koronawirusowi \(COVID-19\)](#). Szczepienia pomagają ograniczyć ryzyko wystąpienia poważnej choroby w wyniku zakażenia się tymi wirusami. Szczepionki te są odpowiednie dla większości osób, w tym dla osób z osłabionym układem odpornościowym.

Jeśli układ odpornościowy pacjenta jest osłabiony, należy unikać szczepionek żywych. Szczepionki żywe mogą wywołać złe samopoczucie, ponieważ zawierają bardzo słabą wersję choroby, przeciwko której są podawane. Szczepionki żywe obejmują szczepionkę przeciw półpaścowi (Zostavax®) i szczepionkę przeciwko żółtej febrze.

Ważne jest, aby poprosić lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę o poradę w kwestii szczepionek. Mogą oni wyjaśnić, czy szczepionki są dla pacjenta odpowiednie i kiedy najlepiej je przyjąć.

Antykoncepcja

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta zalecą, aby w trakcie leczenia i przez jakiś czas po jego zakończeniu powstrzymać się od stosunków seksualnych, których celem jest [poczęcie dziecka](#). Leki te mogą zaszkodzić rozwijającemu się dziecku. Ważne jest, aby używać antykoncepcji zapobiegającej poczęciu. Należy zastosować się do zaleceń dotyczących:

- rodzaju antykoncepcji,
- okresu po zakończeniu leczenia, przez który należy kontynuować stosowanie antykoncepcji.

Karmienie piersią

Zaleca się nie [karmić piersią](#) podczas opisanego tutaj leczenia oraz przez pewien czas po jego zakończeniu. Jest to spowodowane faktem, iż leki mogą przedostać się do organizmu dziecka z mlekiem matki.

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą udzielić więcej informacji na ten temat.

Płodność

Niektóre leki przeciwnowotworowe mogą wpływać na zdolność [zajścia w ciążę](#) lub [zapłodnienia](#). W razie zaniepokojenia tym faktem należy porozmawiać o tym z lekarzem przed rozpoczęciem leczenia.

Współżycie seksualne

Niewielkie ilości leku przeciwnowotworowego mogą przeniknąć do nasienia lub wydzieliny z pochwy. Jeżeli pacjent współżyje w ciągu kilku pierwszych dni po przyjęciu leku, zespół onkologiczny zazwyczaj zaleca stosowanie prezerwatywy lub koferdamu w celu ochrony drugiej osoby.

Leczenie z przyczyn nienowotworowych i leczenie stomatologiczne

W razie potrzeby uzyskania pomocy lekarskiej z powodów niezwiązanych z nowotworem należy zawsze poinformować personel medyczny, że jest się objętym leczeniem przeciwnowotworowym. Należy podać dane kontaktowe onkologa prowadzącego lub zespołu onkologicznego, aby personel medyczny mógł się z nim skonsultować.

Jeżeli pacjent ma wizytę u stomatologa, powinien zawsze poinformować go o leczeniu przeciwnowotworowym. Przed wizytą u stomatologa należy zasięgnąć porady prowadzącego zespołu onkologicznego.

Nasze materiały

Bibliografia

Na stronie [elektronicznego kompendium leków](#) (electronic Medicines Compendium, [eMC](#)) można pobrać ulotkę informacyjną dla pacjentów (Patient Information Leaflet, PIL), aby uzyskać bardziej szczegółowe informacje. Ulotka ta wymienia wszystkie znane skutki uboczne.

Redakcja

Nasza broszura informacyjna została napisana, przejrzana oraz zredagowana przez zespół Cancer Information Development organizacji Macmillan Cancer Support. Jej treść skonsultowano również ze specjalistami w dziedzinie zdrowia oraz osobami chorymi na nowotwory. Naszym informacjom na temat nowotworów przyznano znak jakości [PIF TICK](#). Został on stworzony przez Patient Information Forum i gwarantuje, że spełniliśmy 10 kryteriów tej organizacji w zakresie wiarygodności prezentowanych informacji na temat zdrowia.

Używany przez nas język

Chcemy, aby wszyscy chorzy na nowotwór czuli, że nasze informacje pisane są z myślą o nich.

Staramy się, by były one jak najbardziej jasne i przejrzyste. Aby to osiągnąć:

- używamy prostego języka,
- wyjaśniamy terminy medyczne,
- używamy krótkich zdań,
- używamy ilustracji w celu wyjaśnienia tekstu,
- przedstawiamy informacje w jasny sposób,
- upewniamy się, że wszystkie kwestie są zrozumiałe.

Używamy języka inkluzywnego dla wszystkich płci i piszemy w nieformalnym stylu, aby nikt nie czuł się wykluczony. Kiedy jest to wskazane ze względów klinicznych, używamy słów „mężczyzna” i „kobieta” lub „męski” i „żeński”. Robimy to na przykład, wymieniając pewne części ciała lub podając dane statystyczne dotyczące występowania chorób.

Więcej o tym, jak opracowujemy nasze materiały, można przeczytać [tutaj](#).

Nasze materiały

Nasza broszura informacyjna została napisana, przejrzana oraz zredagowana przez zespół Cancer Information Development organizacji Macmillan Cancer Support. Jej treść skonsultowano również ze specjalistami w dziedzinie medycyny i zdrowia oraz pacjentami chorymi na nowotwory.

Bibliografia

Na stronie [elektronicznego kompendium leków](#) (electronic Medicines Compendium, [eMC](#)) można pobrać ulotkę informacyjną dla pacjentów (Patient Information Leaflet, PIL), aby uzyskać bardziej szczegółowe informacje. Ulotka ta wymienia wszystkie znane skutki uboczne.

Data redakcji

Ostatnia redakcja tekstu: 1 października 2024 r.

| Następna planowana redakcja tekstu: 1 października 2026 r.

Nasze informacje dotyczące nowotworów otrzymały znak jakości [PIF TICK](#).

Oznacza to, że są łatwe w użyciu, aktualne i oparte na najnowszych dowodach naukowych. Mamy więcej informacji o [sposobie, w jaki opracowujemy nasze materiały](#).

Jak możemy pomóc?

Organizacja Macmillan Cancer Support zapłaciła za przetłumaczenie tych informacji na język polski przez firmę tłumaczeniową.

Właściwa opieka i wsparcie dla pacjenta

Jeśli ktoś ma nowotwór i nie mówi po angielsku, może się obawiać, że to wpłynie na jego leczenie i opiekę. Zespół opieki zdrowotnej powinien jednak zaoferować każdemu poziom opieki i wsparcia oraz informacje, które spełniają jego potrzeby.

Wiemy, że czasami pacjenci mogą doświadczać dodatkowych trudności, próbując uzyskać właściwe wsparcie. Na przykład, jeśli pacjent pracuje zawodowo lub ma rodzinę, może być mu trudno znaleźć czas, aby zgłaszać się na wizyty w szpitalu. Może także martwić się o pieniądze i koszty dojazdu. Wszystko to może wywoływać stres i pacjent może nie wiedzieć, jak sobie z tym poradzić.

Pomoc jest jednak dostępna. Nasza telefoniczna linia wsparcia może zaoferować poradę dotyczącą takiej sytuacji w języku pacjenta. Można porozmawiać z pielęgniarkami, doradcami finansowymi, doradcami zajmującymi się świadczeniami społecznymi czy pracą zawodową. Osobom z nowotworami oferujemy także dotacje od fundacji Macmillan. Są to jednorazowe kwoty pieniędzy, które można przeznaczyć na takie wydatki, jak parking szpitalny, przejazdy, opiekę nad dziećmi czy rachunki za ogrzewanie.

Możliwość rozmowy z organizacją Macmillan w języku polskim

Można zadzwonić do organizacji Macmillan pod bezpłatny numer **0808 808 00 00** i porozmawiać z nami w języku polskim za pośrednictwem tłumacza. Można porozmawiać z nami o swoich obawach i kwestiach medycznych. Po uzyskaniu połączenia telefonicznego wystarczy powiedzieć po angielsku nazwę swojego języka. Nasza infolinia jest czynna 7 dni w tygodniu w godzinach od 8:00 do 20:00.

© Macmillan Cancer Support 2024 – organizacja charytatywna zarejestrowana w Anglii i Walii (261017), Szkocji (SC039907) oraz na Wyspie Man (604), działająca także w Irlandii Północnej. Spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji, zarejestrowana w Anglii i Walii pod numerem 2400969. Numer rejestracyjny spółki na Wyspie Man: 4694F. Adres siedziby: 3rd Floor, Bronze Building, The Forge, 105 Sumner Street, London, SE1 9HZ. Numer VAT: 668265007

Dokładamy wszelkich starań, aby przekazywane przez nas informacje były dokładne, jednak nie można zakładać, że odzwierciedlają one obecny stan badań medycznych, który nieustannie ulega zmianom. Osoby, które martwią się swoim stanem zdrowia, powinny skonsultować się z lekarzem. Organizacja Macmillan nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody wynikające z nieścisłości podanych tutaj informacji lub informacji pochodzących od osób trzecich, takich jak informacje przedstawione w witrynach internetowych, do których podajemy łącza.